

TELEGRAFUL ROMÂNUL

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Sabiu la expeditor, în afară de 2. r. poște cu bani și prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețu pnenumerării pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 55.

ANULU XXIII.

Sabiu 13/25 Iuliu 1875.

trn celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru prinț, și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Sabiu 12 Iuliu.

318

Amu disu noi ca *Mercurea* devine din di in di mai interesanta și faptele au grabitu cu dovadă preste așteptare. A nouă minune s'a întemplat. In vét'a *passivității* au alesu *passivistii* de *prim'a calitate* deputatu la dieta pre unu domnu de a cărui nume nici nu audisera până acum, pre unu domnu din fundulu Ungariei de origine curatu magiara.

Nu avem cu alesulu nimic'a. Fia elu cine va fi, din punctulu seu de vedere au lucratu consecuentu. Au vrutu sa aiba unu mandatu de deputatu in parlamentulu patriei sele si l'a dobanditu.

Dara cum stămu cu principiulu celu ultraradicalu alu *necunoscerei*, alu *ignorarei* dreptulu de a fi țier'a noastră mai angusta reprezentata in parlamentulu Ungariei? Aci e cestiunea.

Omieni vorbescu multe, nu strainii, ai nostri chiaru, despre manipulatune *passivității*. Au dreptu seu n'au dreptu, nu vremu sa întrebămu. Ei voru sci si peccatulu lor sa fia deca peccatiuescu. Se mira inse si ei, precum ne mirămu si noi, ca matadorii *passivității* un'a dicu si alta facu si acest'a inca e multu, foarte multu in dilele noastre.

Resultatulu moralu alu procederei acesteia este, ca santieni'a principieloru decade inaintea poporulu. Poporulu se dedă a despretiui dreptulu seu si se face venatoriu de interese efemere, adeca de o di, seu de unu momentu; pentruca elu dice ca asiă facu si de aceia cari sciu mai multu decatu elu.

Deca vomu merge pre calea acest'a inainte unde vomu ajunge? Intr'o iobagia morale, in carea lepadandu-ne de dreptulu constitutiunалу in folosulu si interesulu nostru lu vomu întrebuintia numai in folosulu si in interesulu strainiloru. Dela asteliu de omieni inse cari nu-si sciu pretiui talantulu, acest'a se va lua si se va da altor'a si finea va fi, ca si ce ni se pare ca avem ni se va lua si se va da aceloru ce sciu lucră cu talantulu lor.

Despretiulu totalu este dara care ne aștepta. Despretiulu tuturoru lu vomu lasă de mostenire fiiloru nostri, deca vomu merge si mai departe totu pre calea pre care vedemu condusa natiunea noastră de acei ce se dicu ca suntu „natiunali“ si inca mai punu pre deasupr'a si „liberali“.

Noi credemu ca cup'a amaraciunei este destulu de plina si aru fi tempulu că sa ne tredimu odata din beti'a fraseloru pompöse, cu cari mergemu spre perirea noastră. Aru fi tempulu sa ne desametimu si sa vedemu ca noi in modulu acest'a secerămu umiliri preste umiliri. Pentru ce? pentru ca unii omieni ne invetia cu cuventulu un'a si cu fap'ta alt'a prin confusiunea ce producu si in modulu acest'a infatisieza natiunea noastră că pre unu poporu fără principie.

Unde suntu acum cei cu gur'a mare din sal'a dela „imperatulu romaniloru“, cari diceau ca *activistu* este identicu cu *renegatu*, *tradatori* si câte alte tôte? Le a inghiatiatu glasciorulu in gātu si negrel'a in condeiu, cu tôte ca traimu într'o caldura africana. Ba nu. Ei se mintu si acum unii pre altii, pentruca bucina in lume, ca *passivitate* că acum n'a mai fostu. Intr'o privintia, asiă dupa cum o amu vediutu si o amu mai descriu noi cu alta ocaziune,

au dreptu, căci pre totu rotogolulu pamentulu nu credemu ca se mai întempla ceea ce se întempla la noi.

Noi dămu magiariloru ocaziune sa ne dica ca vatemămu seu ca amenintiamu integritatea statulu (!). Si apoi totu noi ajutămu că țier'a sa o reprezenteze magiari si sasi, pentru că sa se pōta intielege cum sa ne croiesca legi si institutiuni, prin cari totu noi sa tragemu scurt'a. S'au mai vediutu unde-va politici de acesti'a? Dara apoi totu noi, cari dămu concursulu strainiloru dupa ce amu facutu tôte aceste, strigămu ca ne apasa ca ne tiranisēza. Unde va gasi aici cine-va seriositatea politicei „natiunale“ si „liberale“ ce si jōca la noi, că la nimenea pre lume, fest'a acum de diece ani incōce?

Va veni arondarea tierei, legea de instructiune pentru scōlele medie, pōte o lege noua electorala, căci cea de acum e numai o novela seu unu auxiliariu provisoriu, voru veni alte multe legi, cari ne atingu foarte de aproape si cari taie in carnea si oșele noastre, pre tapetu, in parlamentulu Ungariei. Ei cine va radica unu cuventiulu pentru noi? Nimenea, afara de cum radica *Maday* pentru districtulu Fagarasiului in sesiunea trecuta.

Cei ce inca n'au perdutu totu simtiulu de demnitatea natiunale aru trebui sa nu mai stea pre gânduri. Aru trebui că sa se decida odata la unu pasu hotaritu si sa nu mai lase caus'a noastră cea sânta pre mânila nepriceputiloru, că sa nu dicemu mai reu. Nu voimu resvertire, voimu aceea ce cere si statulu cu totu dreptulu dela noi. Sa cercămu dara că sa aducemu conceptele de *natiunali* si *liberalu* la valōrea lor cea adeverata si sa nu le mai lasămu sa fia nisce caricaturi in daun'a comuna.

La *Mercurea* in cerculu II (român), de unde inainte cu două septamăni se trambitia ca românii au facutu eclatanta (!!) *passivitate* (vedi „Tageblatt“ si „Gazet'a Tr.“) s'a alesu prin aclamatiune deputatu la dieta *Moritz Pál*. Ni se comunica de acolo ca alegerea s'a facutu c'amu că dea mătia ōrba. Alegatorii, cari erau decisi a alege, fura manati cu vorb'a de cătra „mai mari“ sa mai astepte. Intr'aceea „mai marii“ se framentau in drēpt'a, in stāng'a si nu scieau cum se incēpa lucrulu, cum se descopere durerea inimeloru alegatoriloru, pre carii inainte cu două septamăni ii imbatase cu apa rece. Unor'a li se aretă si o depesie dela Előpatak, in care stă numele candidatulu, altor'a li-se spuse ca „asiă vrea guvernulu si metropolitulu“ sa se alēga cutare; „opositiunea natiunale“ alergă, va se dica, sa-si ascunda „virtutea“ politica sub aripile guvernulu si metropolitulu. In nedumerirea acest'a intr'odata se scōla unu vice-notariu comunalu că unu quăcker inspiratu si propune pre *Moritz Pál*, carele se si primī de cei de fatia. Mai tardiu mai vinu si altii, cari voiau sa-si exerciteze dreptulu electoralu, sa voteze, dara li se spuse ca e prea tardiu. Ei nu studiase bine legea. Unu advocatu sasu, din Sabiu, carele ni se spune ca agită pentru acel'asi *Trausch*, sasu din Brasiovu, a cărui programa o publicămu mai la vale, sa fi disu, ca a vediutu multe alegeri, dara că acest'a inca n'a vediutu. O minune trebuie sa mai inregistrămu, doi alegatori sasi din cerculu acest'a

au facutu *passivitate*. Lumea pre dosu: *passivistii* au fostu *activi* si *activistii* sasi s'au facutu *passivi*.

Mercuria, despre care amu disu ca devine totu mai interesanta, are adi deputatu pre prorocitulu *Moritz Pál*, audimu ca este unu omu foarte onorabilu, aici inse noi nu avem cu persōn'a deputatulu. Mirarea româniloru va fi cum de in cerculu curatu (afara de doi alegatori sasi) romanescu in vét'a *passivității* s'a alesu unu barbatu necunoscutu, din fundulu Ungariei? Deca se alegea unu sasu, seu unu secuiau din Transilvani'a, calea valea. Si nu se va putē dice ca candidati n'au fostu. Eata aici unulu cum 'si desfasură program'a:

Domniloru alegatori! Românii transilvaneni nesuescu in acestu tempu in cointielegere cu sasi transilvaneni a-si aperă natiunalitatea si drepturile lor cetatienesci.

Prin spese nefrugivere (?) si prin negrigirea intereselor economice a suferitu nu numai Transilvani'a ci si Ungari'a. Este dara necesariu a se silī locuitorii acestoru țieri a economisă bine cu ce le-au mai ramasu. Pentru că sa nu ne prescrie căti-va negutiatori din Angli'a ori din Franci'a legile, cari le placu lor si sub cari noi nu ne-amu potea redicā, este de lipsa, că locuitorii acestoru țieri sa-si stimeze interesele lor comune, că până a nu fi apesati sa caute a se asociā cu popōrele, care până mai suntemu in putere, sciu sa ne pretiēasca.

Prin aceste interese comune ale Ungariei si Transilvaniei nu me pōte nimic'a relienē ci me incuragiēza a dechiarā, ca poterea si inaintarea unei părți pōte fi numai folositorie pentru intregu. Fridericu Wächter de nou alesulu deputatu dietalu din partea cetătiei Brasiovului ne spune in raportulu seu publicatu in gazet'a germana din Brasiovu Nr. 102: „Eu nu potu trece cu vederea, ca eu suntu adi de unu sentiū nu numai cu sasi si românii, ci si cu foarte multi unguri si secu transilvaneni, ca in an. 1848 nu s'au staveritu acele conditiuni, cari aru fi fostu in stare a ascurā o positiune mai independenta a Transilvaniei“. Eu aprobezū acest'a opinie.

A aperă libertatea limbei natiunale in scōla, este un'a de cele mai alese teme ale sasiloru si ale româniloru si tem'a mea cea mai dintăiu va fi a interpelā pre ministrulu instructiunei publice pentru ce a datu emisulu, prin carele opresce subventiunile din afara, chiaru in acel'asi tempu, pre cāndu regimulu incheia conventiuni comerciali, prin cari ni se deschide drumulu de cătra marea nēgra.

Cea mai ponderōsa pertractare a dietei unguresci viitorie este reinoirca invoicele intre Austri'a cislaitana si între Ungari'a; ca eu me voiu pronuncia cu energia pentru acest'a, despre aceea credu, ca nu ve indoiti.

Nimenea nu-mi va potē imputā ca asiū avē temere de unguri. Cu putienu inainte de alegerile din urma in Brasiovu amu conchiamatu o adunare de alegatori spre a sci ce vreau ungurii brasioveni si sa ne punemu in intielegere cu ei.

Cumpan'a puterei natiuniloru pōte sa se schimbe; inse adi este cea mai puternica si libera natiune german'a, si aru fi ridiculosu a me dice cine-va ca nu a'si potē teme, ca limb'a germana in Transilvani'a va potē fi apesata intr'unu tempu cāndu toti o invetia.

Limb'a germana, dara domniloru, si cu acest'a limb'a romāna care astadi este din

multe puncte de vedere unu postulatū necesariu trebuie cultivata, cu atāt'a mai multu căci conventiunea comerciale din tempulu din urma i ascrie o insemnate deosebita pentru toti locuitorii Transilvaniei si Ungariei.

Sa traiēasca Majestatea Sea monarchulu nostru Franciscu Iosofu I.

Sa traiēasca Austro-Ungari'a!

Trausch,

proprietariu din Brasiovu in Transilvani'a.

Nr. 142/137. 1875.

Conchiamare.

Pre temeiulu conclusiunei, luate in siedinti'a adunārei generale extraordinarie a Asociatiunei transilvane, tienuta la Alb'a-Iuli'a in 6/18 Iuliu a. c. de sub nr. protocol. II si III, adunarea generale ordinaria pentru anulu acest'a curente, se conchiamu in *Reghinulu sasescu* pre diu'a de 29 Augustu cal. nou 1875.

Suntu deci rugati toti onorabili membri ai Asociatiunei, că sa binevoiesca a concurge si a participā, cātu mai numerosi, la acēsta adunare.

Din siedinti'a extraordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane rom., tienuta la Sabiu, in 20 Iuliu 1875.

Iacobu Bolog'a, Ioanu V. Russu, vice-presiedinte. not. II.

Despre legea adusa in privintia notariloru publici regesci.

(U r m a r e.)

III.

Despre agendele si competintia notariloru publici in specie:

Insemnămu aci indata, ca notarulu publ. este indreptatitu a face documinte autentice notariale nu numai in cancelari'a sea, unde 'si are resiedinti'a, ci ori unde in cerculu seu notarialu. Pōte face documinte notariale nu numai pentru poporulu din cerculu seu, ci si pentru locuitorii din alte cercuri si din alte comitate, deca ei singuri vinu la notarulu publ.; nu se iērtă inse că notarulu publicu sa faca atare documentu afara din cerculu seu. La notarulu publ. potu veni părțile din ori-care comitatu, d-ra elu nu pōte esī din teritoriulu tribunallulu, de care se tiene loculu cancelariei lui, spre a face documinte notariale.

Chiamarea notarulu publicu este:

1. A face documentu publicu notarialu despre tôte afacerile poporulu, prin cari se regulēza dreptulu privatu alu seu:

Si adeca:

a) contracte despre predarea si investirea, precum si despre impartirea averei, contracte de asociare (to-varasia), de liferare, donatiune si preste totu: ori-ce contractu ce se face intre două seu mai multe persōne, precum si testamentele, adeca: dispunerea de averea pentru casulu mortii.

Pentru astu-feliu de documinte notarulu publicu are sa capete următoarele tace ficsate dupa pretiulu obiectulu, adeca:

pāna la 200 fl.—1 fl.

„ „ 500 fl.—2 fl.

„ „ 1000 fl.—3 fl.

„ „ 2000 fl.—4 fl.

„ „ 5000 fl.—5 fl.

iēra preste 5000 fl. dela fia-care 1000 fl. cātē 50 cr.

Afara de acēsta tacea mai are sa

capete notariului publ. pentru descrierea, depurarea documentului câte 10 cr. dela fia-care pagina carea are 25 sire scrise; iera deca pre o pagina s'a scrisu mai multu decâtu 25 sire, seu deca documentulu este prevediutu cu rubrice, seu cu cifre (numeri) multe; i se platesce câte 20 cr. dela fia-care pagina.

b) Obligațiuni si alte declarațiuni de obligamentu, cessiuni, impacatiune despre atare suma de bani, declarațiune de zalogire, (pennorare) de chizasie si de asigurare; documinte fundatiunale, declarațiuni de asignare, cu unu cuventu: ori-ce declarațiune unilaterală.

Pentru aceste documinte tacsele sunt următoarele:

pâna la 300 fl.=1 fl.
" " 800 fl.=2 fl.
" " 2000 fl.=3 fl.
" " 5000 fl.=4 fl.

iera preste sum'a acést'a dela fia-care 1000 fl. câte 25 cr.

Tacs'a pentru descriere cá mai susu, dela fia-care pagina 10 cr. respective 20 cr.

c) Plenipotentie, ce se dau advocatilor, seu altoru persóne, mai departe atestate simple, ori declarațiuni de acele, prin cari se dá dreptu de intabulare seu estabulare din cartea funduala, seu deca acele cuprindu in sine dreptu de prioritate, ori abdicere de dreptu.

Tacs'a acestor'a e: 1 fl. si pentru descriere: cá mai susu.

De competința notariului publ. se tiene mai departe:

2. *Documintele private a le prevedé cu puterea unui documentu publicu si autenticu.*

Legea adeca ierta apriatu, ca deca cine-va pastréza acasa la sine atare documentu privatu de mai multi ani, seu deca acum'a i se face atare documentu privatu prin cutare advocatu, preotu, ori invetiatoriu, — acestui documentu sa-i póta imprumutá putere autentica, intocmai precum au documintele publice. Documintele private deci, ce s'au facutu pâna acum'a, se potu preface in documente notariale, si au totu acea putere in tota privința, cá si documintele notariale.

Intre asemenea impregiurări nu se póte din destulu recomandá poporului român, cá documintele lor private sa le prefaca fâra amanare in documentu publicu notariu, căci prin acést'a documentulu lor nu se va poté atacá cu procesu nici pentru subscriere,

nici pentru cuprinsulu legalu alu documentului, ma ce e mai multu fâra nici unu procesu póte capetá dreptulu de executiune dela judecatoria, indata ce a sositu terminulu platirei, ori a implinirei cutărui lucru.

In astu-feliu de casuri notariulu publicu capeta numai jumetate din tacsele mai susu insemnate.

Notariulu publ. mai departe are dreptu:

3. *A face testamentu si codicile, aceste precum si cele ce suntu gat'a facute, a le pastrá a le primí, si a le autenticá.*

Binefacerile impreunate cu unu testamentu, ce s'a facutu prin notariulu publicu, sunt următoarele:

a) in intielesulu legiloru nóstre pâna acum se recerea la fia-care testamentu infatisiarea a loru 5 martori, dela 1 Augustu incolo inse suntu destui 2 martori, deca testamentulu se face prin notariulu publicu;

b) deca cine-va voiesce, cá sa remana in secretu dispușetiunile sele din testamentu, si nu voiesce a intrebuintá nici chiaru la subscrierea testamentului seu vre-unu martore: acést'a o póte face fôrte usioru prin aceea, ca pentru subscrierea testamentului seu va chiamá la sine doi notari publici;

c) in testamentele facute de notariulu publicu nu se potu face dispușetiuni nelegiuite, pentruca notariulu publicu este indatoratu a esplicá legea, a invetiá si a luminá părțile despre aceea, ce ierta si ce nu ierta legile patriei; din ce urméza ca cu testamentele notariale nu se potu face abusuri, nu se potu incepe procese pentru nimicirea ori delaturarea testamentului, nici pentru estradarea partei legitime. Abia érá testamentu pâna acum'a, care sa nu fie fostu atacatu cu procesu din partea moscenitorilor;

d) de ore-ce tóte documintele notariale se pastréza prin notariulu publicu in locu siguru si sub inchisóre: testamentele nu se potu nici perde, nici furá, cu atátu mai putienu se potu falsificá;

e) notariulu publ. indata ce i-se face cunoscuta mórtea testatorului, este datoriu a predá judecatoriei testamentulu spre publicare, iera dupa publicare a-lu pastrá si mai departe in archiv'a sea si părtiloru interesate a estradá câte o copia autentica.

Tacs'a notariului publ. pentru facerea testamentelor este totu aceea cá si pentru alte documinte; deca

inse pretiulu obiectelor testate nu se póte scí dupa cifra: atuncea capeta pentru prim'a óra de lucru =4 fl. si pentru fia-care jumetate de óra inceputa =2 fl.

Pentru autenticarea testamentelor aduse gat'a la notariu, se platestu =4 fl.

4. *Estradarea atestatorulu, si adeca:*

a) legalizarea copieloru.
Tacs'a: deca copi'a face celu multu dóua pagini si o pagina 25 sire =30 cr. si pentru fia-care pagina următorie câte 10 cr.

b) Autenticarea estraseloru din cârțile (protocólele) comerciale si de afaceri.

Tacs'a: pentru 2 pagini =50 cr. pentru fia-care pagina următorie =15 cr.

c) efeptuirea traduceriloru dintr'o limba in alta.

Tacs'a: pentru 2 pagini =2 fl. pentru fia-care următorie =1 fl.

d) Autenticarea traduceriloru aduse gat'a la notariulu publ.

Tacs'a: pentru 2 pagini =1 fl. pentru fia-care ce urméza =50 cr.

e) Legalizarea subscrieriloru de nume.

Tacs'a: pentru un'a subscriere =50 cr. pentru mai multe subscrieri la unu documentu se platesce dupa fia-care subscriere următorie numai 25 cr.

Pentru protocolulu de autenticare deosebitu 25 cr.

f) Atestarea despre prezentarea cutărui documentu.

Tacs'a: =1 fl.

h) Autenticarea deciseloru din adunarea generala a societățiloru de actiuni ori a comitetelor si a directiunei.

Tacs'a: 5 fl. afara de tacs'a socotita dupa tempu si pentru descriere.

i) Atestarea licitatiuniloru si oferteloru intemplete, precum si a altoru fapte.

Sub alte fapte se intielegu asteliu de fapte seu afaceri, cari in viétia si in comerciul de multe ori se ivescu intre ómeni, a câruru intemplete seu neintemplete au urmări de dreptu pentru un'a seu alta parte; de esemplu: deca s'a legatuitu cine-va a liferá vre-unu negociu, ca óre liferatu-l'a seu bá; deca a ordonatu cine-va negociu, ca óre ajuns'a acelu negociu pre tempulu defiptu seu bá, — deca o avere esarendata este de predatu arendatorului seu proprietariului, — ca óre obiectulu acél'a de arenda aflate in

erá... de aceea au remasu la elu in acea di: adeca au remasu la elu in acea di fiindu ca érá séra, — mai erau inca 2 óre pâna in nópte. Dealtmintrea, din versiunile analoge 19, 14. Mat. 27, 45 47. Marcu 15, 33. seq. Luc'a 23. 44 s. a. unde traducatoriulu s'a tînutu strictu de computarea evreésca, ne convingemu ca aci este eróre numai din partea tipografului. — Nu este fâra interesu insemnarea tempului cu atát'a acuratetia si sigurantia: érá cam pre la ór'a a 10-a. Acestu tempu torméza o epoca in viétia Evang., de aceea 'si aduce aminte de densulu cu asiá securitate. Atunci s'a hotaritu densulu, si a urmatu lui Iisusu.

Vs. 40. Invetiaceii cari au urmatu mai întâiu lui Iis. au fostu Ev. Ioanu si Andreiu (Vedi Vs. 37), acést'a (Vs. 41.) afla prefratele seu Simonu, fatia cu carele convingerea lui si bucuria ce o simte, erupe in cuvintele: Aflat'amu pre Messi'a, ce se tálcuiesce Christosulu (ó Xristós) Messi'a, cuventu evreescu, tradusu in grecesce=Xristós, romanésce=Unsu.

Pre tempulu Test. v. prin numele se Messi'a insemná fitoriulu rege evreescu din semintia lui Davidu, carele cá rege unsu avea sa supuna sub picioarele sele pre toti inimicii sei.

Numele „Messi'a” n'amu aflatu sa ocure in intregu Test. nou, decâtu in

intielesulu condițiuniloru; deca cine-va spre incheierea unei afaceri are a se presentá, — ca óre la tempulu prefiptu infatisiatu-s'a seu bá; — la predarea faptica a unui lucru, dovedirea indeplinirei predarei si preluarei fap-tice; etc.

Tacs'a: 1 fl. afara de tacs'a socotita pentru perderea tempului si pentru descriere:

k) Atestate despre incunoscintiari. precum: admonitiuni, abdiceri de arenda; de capitale si altele, — prot-teste, etc.

Tacs'a: 3 fl.

l) Atestatu despre cuprinsulu si despre espedarea atărui comunicatu.

Tacs'a: 1 fl. deosebitu se socoteste tacs'a pentru descriere.

m) Protestarea politieloru (cambieloru, Wechsel.)

Tacs'a: 2 fl 10 cr. pentru comunicarea protestului pre posta: 50 cr.

5. *Notariulu publicu este chiebatu a pastrá documinte, bani, si lucruri ori hartii de valóre.*

Legea notariala prin acést'a dispușetiune dá dreptu părtiloru de a-si depune la notariulu publ. la unu locu siguru, documintele sele pretiuite si folositorie, precum suntu: obligatiunile, politiele, contractele, testamentele, donatiunile, cuitantiele, etc. Depunerea documintelor mai vertosu atuncea se intempla, cându cine-va caletoresce de acasa pre unu tempu mai lungu, ori si scurtu, precum si atuncea cându cine-va n'are locu destulu de siguru acasa pentru pastrarea lor.

Banii gat'a, hartiele de pretiu si de creditu inca se potu depune pre unu tempu scurtu si provisoriu la notariulu publ. cu acelu scopu, cá aceste sa se predee cutarei persóne, judecatoriei ori altei autorități publice.

Fôrte adese-ori se intempla in viétia, ca cine-va pre bas'a contractului de arenda etc. este imbiatu de a primí o suma anumita de bani, ori hartie de pretiu, celu imbiatu inse din un'a seu alta cauza nu vrea sa primésca banii. In casulu acést'a pâna acum respectivulu érá silitu pre o cale lunga si impreunata cu multe spese a depune banii la judecatoria, si i costá multu tempu si neplacere pâna cându apoi 'si puté scóte banii dela judecatoria.

Acést'a dela 1 Augustu incolo incéta, căci celu ce vrea sa depuna bani gat'a pentru cine-va, se duce la notariulu publ. care apoi imbia pre respectivulu cu banii, si deca nu-i

Evang. lui Ioanu: aci (Vs. 41) si in 4, 25, in ambe casurile inse impreunatu cu traducerea elena „Christosulu” (articul: ó Xristós).

Vs. 42. ... cautandu la elu — nu numai trupesce, ci mai multu sufletesce, vediendu-i temperamentulu, si de aci chiamarea lui, a disu: tu esti Simonu feciorulu, mai bine disu: fiulu, elen. ó viós) lui Ion'a, tu te vei chiamá Chif'a, ce se tálcuiesce Petru (Piétra, stanu). Iis. nu cu alusiune la caracterulu celu dóra tare cá piétr'a, ci la venitoriulu lui Simonu, la predicarea evangeliiei, carea érá sa fia piétr'a fundamentale, inceputulu edificárei creștinismului, dá acestui'a supranumele de Chif'a — (elenisatu xηφᾱς, contrasu din χαίλας (nume siriacu, dupa insemnarea etimologica = locuitoriu in stâncă pietrariu (munteanu nu prea corespundietoriu); — tradusu in elinesce πέτρος = piétra, stâncă (Vedi si Mat. 16, 18). Nu fâra temeiul au tradusu germanii in bibli'a lor si terminulu πέτρος din acestu Vs. cu „Fels”, pre carele noi lu avem cu Petru, pentru ca Chif'a nu insemná Petru, si Petru la noi nu este = piétra. Altmintrea stá cu limba greca, unde πέτρος, cá nume propriu, este egalul la πέτρος cá substant = cu insemnarea: piétra, stâncă.

Vs. 43—51. Iisusu chiama pre Filipu, acést'a afla pre Nathanailu, si-lu conduce la densulu.

FOISIÓRA.

Studii essegetice.

Partea I.

C A P U I—IV.

Venirea lui Iisusu in lume. Contactulu cu lumea.

Sectionea I.

C A P U I.

I. Dumnedieu Cuventulu eternu iá chipu omenescu in persón'a lui Iisusu Christosu fiulu lui Ddieu. — II. Marturisirea lui Ioanu botezatoriulu despre densulu. — III. Alipirea invetiaceiloru de densulu.

I. Vs. 1—18. *Introducerea intregei evangeliie.*

(U r m a r e.)

Vs. 38. La intrebarea pusa de Iis, celoru ce-lu urmau, ca pre cine cautá, ei i respundu: Ravvi, unde locuesci? Ravvi — invetiatoria (dela Evr. Rav = barbatu, si hí mare: barbatu mare, vir amplissimus: o titulatura ce se dá pre tempulu lui Christosu invetiatiiloru si invetiatiiloru evreesci *.) unde locuesci? — Invetiaceii nu respundu directu la intrebare, ci dicu totu ce-i poteau dice: ei nu numai ca-lu cautá pre densulu dara suntu decisi a urmá si a se alipí de densulu, a-i ascultá doctrinele, nu numai cele publice, ci si cele secrete, pre cari nu le póte predá decâtu in locuința sea. — Iis. nu-i lasa sa astepte, ci cunoscendu-i

(2, 25) — i invita sa-lu urmeze numai decâtu, dicendu (Vs. 39) *veniti si vedeti: urmati-mi, vedeti-mi tóte secretele, si ve convingeti ca eu sum.* — Si érá cá la 10 césuri. — Versiunea acést'a nu este fidela; in originalu avem: *ὅρα δὲ ἦν ὥς δεκάτη, ὅτι (nu: si) érá cam la ór'a a diecea,* — se intielege din di. Este mare deosebire intre 10 óre, dupa computarea nóstra, si ór'a a 10-a dupa computarea evreésca, de carea s'a servitu Evangelistulu aci. Evreii, si dupa densii bisericea nóstra pâna si in presentu, nu computau tempulu dupa cum'lu computámu noi — dupa romani. — Evreii computau diu'a dupa 12 óre, inependu cu ór'a prima, pre cându romanii vechi, si dupa densii lumea moderna, aveau si are déjà 6 óre diminiétia. Terminulu de 10 césuri, ce este intrebuintiatu in versiunea romana, corespunde numai cu césulu (ór'a) alu *evreésce din di* dupa computarea vechia evreésca, iér' ór'a a diecea din originalu corespunde cu 4 óre dupa amédia di — dupa computarea nóstra. Asiá dara, seu sa remanemu pre lânga terminulu vechiu: ór'a a diecea, seu deca nu ne convine, ci vremu sa folosimu terminulu modernu, sa dicemu: *câci érá cam pre la 4 óre dupa amédia di.* Cumca evangelistulu a folositu computarea de tempu evreésca, si nu cea romana, insusi o esplicá dicendu: *câci*

primesce, i depune elu însuși la judecatorie, cu unu cuventu: notariulu publicu seversiesce tôte afacerile ulterioare in numele depunetoriului.

Tacs'a: pentru pastrarea documentelor 1 fl. 50 cr., deca documentulu trece preste 20 côle 2 fl. 50 cr. si in urma: pentru pastrarea mai multoru documente, dela fia-care documentu armatoriulu 25 cr. Pentru pastrarea si estradarea baniloru gat'a s'en a hartiiloru de pretiu = 2 fl. pentru depunerea acestor'a la judecatoria = 1 fl. iera deca sum'a trece preste 1000 fl. se pôte socoti tacs'a dupa tempulu perdutu.

6. *Inventarea si pertractarea lasamentelor* asemenea se tiene de competintia notariului publicu. In aceste cause inse elu functiunea ca emisulu si incrediutulu judecatoriei pretotindenea, unde sunt interesati minoreni; iera la lasamenturi de acele, unde toti moscenitorii sunt maioreni, va se dica: in casuri de acele, unde judecatori'a n'are dreptu a se mesteca in trebile moscenitoriloru, — notariulu publicu la recercarea moscenitoriloru inventeza si pertracteza lasamentulu, ba face intre moscenitori si impartirea averei in calitate de notariu publicu.

Din vietii practice s'a potutu convinge totu insulu, ca ce neplaceri, si cate procese se nascu mai la fia-care lasamentu intre moscenitorii testamentali si legali, intre acesti'a si intre legatari; a potutu vede totu insulu: ce multu tempu tiene si cate spese recere unu lasamentu pana la impartirea faptica si transcrierea finala in cartile funduale, ba adese-ori au fostu ingreuiati moscenitorii si din partea erariului cu tacs'a forte mari si ne-competinte numai pentru aceea: caci nu se sciau adeveratii mesenitori, nu se sciau datoriele, nici lasamentulu curatu.

Tôte aceste greutati si neplaceri in mare parte voru inceta prin intrevinerea notariului publicu, de ore ce — fiindu elu responsabilu pentru observarea esacta a legii de timbru si de tacs'e erariale, — moscenitori nu voru fi ingreunati cu pedepse de timbru si de tacs'e etc. — Pentru aceea nu se pôte din destulu recomandă poporului românu, ca pentru incungurarea multoru neplaceri si pentru efectuarea catu mai grabnica a impartirii lasamentului, — in totu casulu, si deca nu se afla minoreni intre moscenitori, sa se întorca către notariulu publ. si sa-i cêra intrevinerea.

Tacs'a: la inventarea lasamentului pentru $\frac{1}{2}$ de di — 3 fl. pentru o diua intrêga — 5 fl. Tacs'a pentru pertractare, unde sunt minoreni, o stabilesc judecatori'a cu privire la marimea pertractarii si la tempulu intrebuintatu. Unde sunt numai maioreni: tacs'a se hotaresce in contielegere imprumutata a partiloru ori prin judecatoria.

Notariulu publ. este indreptatitu:

7. *A inventa masele concursuale si a efectua licitatiuni.*

Aceste le seversiesce notariulu publicu din incredintarea si ca emisulu judecatoriei. Licitatiunile, ce nu se ordinez prin judecatorie in cause procesuale, ci se intempla numai din buna voia a partiloru, adeca din mâna libera, — asemenea le efpuesce notariulu publicu.

In urma notariulu publicu este indreptatitu:

8. *A face ori-ce suplica (rogare) la autoritatile publice, precum si la judecatorie afara de causele procesuale.* De ore-ce notariulu publ. este indatoratu si in privintia supliceloru a observă legile si ordinatiunile, trebuie sa le provêda acele cu subscrierea numelui seu (signatur'a); deci si din acestu punctu de vedere potu avê partile garantia deplina in compunerea corespundietorie a supliceloru prin notariulu publicu.

Astfelu de suplice sunt d. e.

a) La judecatoria: pentru transcrierea averei imobiliare, pentru intabularea datorieloru, pentru recunoscerea dreptului de prioritate, si abdicere de acela, precum si pentru ori ce causa dela cartea funduala, afara de procesu. Mai departe: pentru im-protocolarea firmeloru negociatoresci, autenticarea cartiloru comerciantiloru; pentru primirea si darea indreptu a depoziteloru; pentru amortisarea documentelor perdute seu nimicite; pentru pretiuri si licitatiuni benevole (din mâna libera) etc.

b) In tôte causele, ce potu veni inainte la oficiulu orfanalu si tutoralu precum sunt: asignarea averei manipulate prin oficiulu orfanalu; medicarea impacatiuniloru, vinderiloru, intarirea intreprinderiloru, recunoscerea de maiorênu, revisiunea si censurarea socotiloru tutoriloru etc.

c) La ministeriu si la oficiile administrative: in cause comerciale si industriale este indreptatitu a medicari concesiuni, si indreptatiri de natura comerciala si industrială, in cause militare: licentia de casatoria, de concediu (Urlaub); si in ori-ce cauza privata administrativa la comitatu si la ministeriu.

d) La oficiulu de dare, la directiunea financiara a face suplice, reclamatiuni, apelatiuni in ori-ce cauza, ce se tiene de competintia organeloru financiare.

e) In tôte causele civile si militare ale privatiloru.

Tacsele acestoru suplice, de ore-ce aceste sunt de multe feluri, si diferêza forte multu un'a de alt'a, atatu in privintia insemnatati causei, catu si in privintia estensiunei lor, nu sunt stabilite, ci s'au lasatu in voiei imprumutate a partiloru si a notariului publ. negresitu inse notarii publ. chiaru si in interesulu lor propriu, deca numai mica, dara de siguru nu voru pretinde mai mare suma pentru asemenea lucruri, de catu advocatii.

Preste totu: notariulu publicu sta necontentu in servitiulu publiculu intregu in tôte afacerile si pretotindenea unde se tracteza despre atare dreptu, indreptatire ori atestare, si de ore-ce notarii publici, ca nisce organe autentice si de specialitate, cunosc si pricepu tôte legile tierei, si tacsele lor in cele mai multe casuri sunt stabilite: nu este temere, ca ei voru abusa de increderea poporului, ori ca voru lua tacse indoite, intreite dela parti, si acest'a cu atatu mai vertosu nu, caci notariulu publicu de o parte este legatu cu juramentulu seu de a servi cu onore publicului, a nu abusa de incredere, si de legile tierei, iera de alta parte a depusu la tribunalu o cautie anumita de 2000 fl. si 4000 fl. in bani gat'a ori intabulatiune hipotecaria cu acelu scopu, ca din acest'a suma sa se pôta despagubi totu insulu, carui'a notarulu prin negrigirea sea, ori din vointia rea, a facutu ce-va paguba.

Afara de acest'a notariulu publ. spre mai mare garantia a publicului, este supusu unei pedepse forte aspre in ori-ce casu de neglijentia, pagubire ori vointia rea, prin urmare abiă se pôte trage la inloielă, ca notariulu publicu va grigi sa-si implinesca datoriile se cu cea mai mare acuratetia, punctualitate, si cu scumpe-tate, mai este afara de tôte indoiel'a, ca prin laboriositatea, si onorabilitatea sea elu însuși se va silă a câstiga simpatie si increderea publicului celu mare.

Aceste le amu aflatu de lipsa ale aduce la cunoscintia poporului românu spre acelu scopu, ca facându-se cunoscutu cu principiile si cu intentiunile legii notariale, — dela 1 Augustu 1875 incolo in tôte afacerile se sa se pôta si folosi de bunatatea acestei legi.

Michaile Bessanu

notariu publicu reg. in Lugosiu.

Din protopresbiteratulu gr. or. atu Ternavei superioare in 5 Iuliu 1875.

Dle Redactoru! Mai din tôte partile multu cercatei si iubitei nostre patrie Transilvania se pôte ceti, atatu in pretiutulu d-vostre diuariu „Tel. Rom.“ ce redigeti catu si in alte diuare natiunale române din patria, unele sciri imbucuratorie despre avantagiulu si progresulu de unu tempu incôce alu scôleloru nostre conf. gr. or. — singur'a conditiune a existintiei unui poporu — si despre alte intreprinderi utile ale inteligentiei nostre, ce privescu la inaintarea si prosperarea causeru poporului românu, numai dora din protopresbiteratulu mai susu mentionatu alu Ternavei superioare nu s'au scrisu nimic'a. — Astu-feliu va cugeta p. t. publicu cetitoriu, ca aici ori ca nu este nimeea cine sa scrie si sa faca publiculu cunoscute lucrurile ce se intempla pe la — si cu noi, ori ca avemu tôte din abundantia si nu ne trebuie ajutoriulu altor'a. Lucrulu sta cu totulu totu altu-feliu.

De-si sum numai novitiu in tractulu acest'a, totusi dupa esperintiele castigate pana acum'a, cu permisiunea onor. Redact. voiu descrie incatu-va starea bisericeiloru si scôleloru nostre din acestu protopresbiteratu.

Mai inainte in sa de a procede la enararea celor propuse marturisescu sinceru ca nu amu intentiunea de a vatemă pre nimeea, — iera deca nolens — volens voiu fi necesitatu a citu unde si unde si numele vre-unei persone 'mi va pardonă caci ea asiă credu ca adeverulu alu vorbi i este iertatu ori si cui si ori unde, e chiaru datorintia fia-cariu omu a-lu spune in publicu si mai vertosu in intemplari de acelea, unde se tratetia despre lucruri comune; — nu sum condusu din nici o patima ore-care la espunerea celoru mai de josu, nu Dôme apera, ci singuru de principiulu acela ca: „fia-care individuu asiă si unu poporu intregu numai dupa ce 'si cunôsce gresiela sea se pôte pre deplinu indrepta.“

Voiu incepe intai cu cele scolare si apoi voiu fini cu cele bisericesci.

O nespusa bucuria a-si simti in inim'a mea, si cu mine credu ca totu românulu adeveratu, cându me a-si afla in placut'a positiune de a refera ca noi astadi nu mai stamu cu scôlele nostre acolo unde eramu inainte de acest'a cu unu deceniu ori si mai multu.

Dorere inse si de trei ori dorere ca esperintiele facute pre acestu terenu ne dovedescu contrariulu. Scôlele, luându-se preste totu, ne presentetia unu tablou tristu si rusinatoriu totu de odata. In unele parochii, intre cari si un'a din cele mai de frunte, edificiile scolare lipsescu total-minte, iera cari si posedu atari edificii, acestea sunt intr'o stare de totulu totu deplorabila, necorespondietoria scopului si negrigite incatu ori cum le-ai poté numi numai scôle nu. Invetiamentulu stagnetia si inca forte cumplitu spre cea mai mare dauna a generatiunei fragede, prospectulu venitiorului natiunei nostre, din caus'a lipsei atatu de simtibile de invetatori calificati, de cari deca vei voi se află vre-unulu trebuie sa-lu cauti cu lamp'a lui Diogenu. Reulu acest'a se pôte ascrie dotatiunei celei slabe a invetatoriloru dara in prim'a linia parintelui protopresb. tractuale si inspectoru scolaru Ioanu Almasianu, carele potu afirmă fara sfiela, nu se interesetia de caus'a scolară. — Unu reu mare acest'a, carele rode la radecina pomului natiunei nostre rom. intregi, si carele nu se pôte cura cu alta medicina decatu cu fipsarea de salarie corespundietorie grelei sarcine invetatoresci, si asiă inca cu invetiamentulu totu in stadiulu de mai nainte vomu remane pana atunci pana cându aplicatiunea invetatoriloru nu se va resoli, adeca pana nu se voru eschide semidoctii si naimitii de asbuchieri, cari nefindu apti

de oficii cu multu mai usiore si afla refugiu in scôlele populare, si pana nu se voru ocupa posturile invet. de individi cu pregatirile recerute. Scie bine p. t. publicu cetitoriu cate abusuri nu se facu din partea acelor'a, ca se vira in scôle cu cate si mai cate promisiuni impedingandu astu-feliu pre adeveratii invetatori.

Cu privire la inmultirea lefeloru invet. catu si la aplicarea de invetatori calificati pre la scôle amu cetitu in acesta pretiuita foia nr. 63. din 11/23 Augustu 1874. unu cerculariu alu prea vener. Consistoriu archid. prin care se demandă inspectoratelu scolare a starui pentru inmultirea acelor'a etc. dara ce se vedi? inspectorulu nostru nu numai ca n'au satisfacutu naltai ordinatiuni consist. ci din contra si acolo, unde poporulu au fostu aplecatu a ameliora salariulu invetiat. dela 120 fl. la 200 fl. si prin urmare a afla unu invetatoriu dupa cerintiele tempului modernu, au recomandat unu copilandru de atare, carele pedagogu absolutu nu e, gimnasistu nu e, ba dora nici normalistu, remanendu salariulu firesc in statu quo. In vanu va fi tota incercarea organeloru nostre bisericesci si scolare, de voru avea vointia chiaru si de feru, de aru emite ordinatiuni preste ordinatiuni totu nu voru avea efectulu doritu deca nu e cine sa le puna in lucrare si sa le esecutedie pre acelea, deca nu avemu omeni devotati binelui comunu.

(Va urmă)

Bachnea 23 Iuniu 1875.

† Dle Redactoru! Subscriii credemu a fi in dreptu, cându verogamu pentru publicarea urmatorului rîspunsu la cele ce audisemu, ca au aparutu intr'unu articulu a foiei „Tel. Rom.“ cam pre tempulu sinodului de asta primavêra. —

In dreptu, pentruca suntemu jalusi de drepturile constitutiunale, ce ni le acorda magna chart'a a bisericei romane autonome.

In dreptu, pentru ca nu permitemu nimenui ca sa ne infere de minoreni ce nu-si cunosc positiunea si neindeplinuindu-o nu sciu apara drepturile.

Legea amu indeplinitu-o si vomu indeplini-o atatu ca madulari ai bisericei rom. or. catu si ca reprezentantii eterului si ai poporului din acestu protopopiatu, pre catu tempu vomu fi onorati cu increderea pentru un'a seu alta chiamare.

Si o lege morala venimu a indeplini si acum'a, cându respingemu atacurile din tufa contr'a sinodului protop. alu Ternavei de susu si contr'a P. protopopu Almasianu ca nu aru fi desvoltatu activitatea receruta.

Caci taina nu e, ca afacerile bis. fundatiunale si scolare din acestu protopopiatu au progresatu sub auspitiile sinodului protop. de sub intrebare, catu acelea din protopopiatele invecinate, de positiune inse mai favorabila, cu poporu mai compactu si cu o preotime mai bine dotata.

Catu pentru nerusinatele atacuri contr'a parintelui protopopu Almasianu tema grea si a datu domni pamfletisti si cu atata mai grea cu catu virtutea si onestitatea de a fi multamitori fatia de binefacatorii sei, — prin sublimitatea ditirambeloru cornute totusi nu s'a potutu inca de preste totu loculu desradecina din firea poporului rom.

Pre catu este de constatat, ca fiescare poporu datoresce si catra cei buni ai sei, baremu si cea mai sarbada onore, pre atata putea si par. protopopu Almasianu reclama la mai multa recunoscintia, caci a inalbitu in lupta pentru binele biserice si alu poporului ei. —

Jerifele ce le-a adusu P. protopopu pentru poporulu rom. din o parte a protopopiatului seu, — alungatu din vetrele parintesci:

Colecte de 1300 feldere de porumbu, ce s'au facutu pre sem'a asociatiunei rom. pentru cultur'a poporului rom. afara inca de unulu seu doi barbati zelosi din comitatulu Cetatiei de balta la si prin staruintia P. protopopu Almasianu. —

Numerul celu frumosu de scóle si biserici ce s'a radica in acestu protopopiatu — cu unu poporu materialmente atât'u de scapatu. —

Representatiuni la P. protopopu in comitetulu comitatensu alu Cetătiei de balta, că sa se faca cuvenita dispositiune din partea acelu comitetu comitatensu precum pentru preoti asiă si pentru invetiatorii scóleloru gr. or. spre a se dotă — in combinare cu patent'a imp. din 1854 Iuliu 24 esita in obiectulu regulărei referintieloru intre fostii domni de pamentu si fostii coloni pentru determinarea portiunei canonice amesuratu cerintieloru pentru sustinerea preotiloru — de prisosu din locurile respectiveloru comune; că se retacu alte fapte, ce dovedescu zelu si insufletire pentru binele comunu, asigura P. protopopu Almasianu recunoșcinti'a si iubirea poporului, pre carele cu ingrigire si blandetie 'lu pastoresce acum'a de 25 de ani.

Incătu pentru domni pamfletisti amintimu numai atât'a.

„Scimu dloru, ca lingusirea si minciun'a v'a fotu in tôte tempurile arm'a cea mai puternica si treptele de inaintare cu simbria in prisosintia.

Scimu mai departe si aceea, ca binele si prosperarea poporului — pre carele vreti acum'a a-lu ferici nu v'a jacutu nici odata la inima, dara nici ca l'ati priceputu.

Altii si-au jertfitu prospecte si liniseacă — pentru de a sustiené poporulu din acestu protopopiatu in credinti'a stramosiēca. —

A d-vôstra miserabila firē o cunôscemu camu de multisiori ani si scimu ca a detrage a maculă onôrea si reputatiunea barbatiloru de caracteru si independenti ve este lefteri'a eredita din nēmu in nēmu.

Fiti deci siguri, ca totu-dēun'a veti află in noi pre aperatorii acelor'a, pre cari ne-amu dedatu ai stimă si ai iubi. —

Mai multi preoti tractuali
per Veneaminu Almasianu.

Varietăți.

Protocolulu sinodului archidiecesei gr. or. române din Transilvania, din anul 1875 a esitu de sub tipariu si se afla brosiuratu la tipografi'a noastră archidieceșana. Protocolulu e mai bine de 9 côle in octavu si cuprinde 10 siedintie, in cari afara de cele curente este depusu unu materialu interesantu pentru ori-ce iubitoriu de cunoscinti'a miscamentulu vietiei noastre bisericesci, in specialu inse pentru fia-care romănu gr. or. din archidieceș'a noastră tranna. Alte materie totu de asiă mare interesu sunt: a) cerculariulu consistoriale convocatori; b) cuventulu presidiale rostitu la deschiderea sinodului de către Escel. Sea Présântitulu archieppu si metropolitu Mironu Romanulu; c) Regulamentu pentru cursurile supletorie invetiatoresci; d) Regulamentu pentru examinarea candidatiloru de profesura la institutulu teologico-pedagogicu Andreianu alu archidiecesei gr. or. române din Transilvania (se mai afla unu votu separatu).

Pretiuulu acestui protocolu este de 50 cr. v. a.

(+) *Comun'a bisericeșca romana gr. cat. din Clusiu*, cu adenca intristare anucia, ca adeveratulu si de toti onoratulu si iubitu loru pastoriu sufletescu Gregoriu Chif'a, cooperatori, membru ord. alu Asociatiunei rom. transilvane pentru liter. si cult. poporului rom. sc. fiindu in alu 49-le anu alu etatei si alu 23-le alu preotiei sele luni in 19 l. c. sér'a, intr'unu impetu reinnoitu alu ofitei, de care patimea, s'a mutatu dela ceste trecătoare la cele eterne.

In repausatulu pierdū incaruntitulu seu parinte prop'ta si mangaiarea betranetieloru, fratele si sor'a pre fratele fragedu iubitoriu si totu-dēun'a promptulu loru ajutatoriu, amicii si cunoscutii pre amicu sinceru, natiunea rom. pre unulu din fii cei mai devotati, iera biserice'a pre operariulu fidele

pururea neadormitu si neobositu in via Domnului. Dôue-dieci si trei de ani plini de activitate impreunata cu multa abnegatiune, cu multe trude si ostenele intru pastoria credinciosiloru acestei parochie, esplica de ajunsu profundulu doliu, ce invescu comun'a noastră. Pentru adeveratulu preotu, amatoriulu fii si frate, afabilulu si sincerulu concetatiēnu curgu lacremele nostre; pentru elu, iubirea si meritele lui, pastreza si voru pastră inimele nostre cea mai cordiala, pia si recunoscatăria aducere aminte.

Osamintele pamentesci, dupa indatinatele ceremonie funebrale, cari se voru celebra joi in 22 Iuliu a. c. la 5 ôre dupa amēdi in biserice'a gr. cat., se voru petrece la repausulu eternu in cimiteriulu comunu; iera parastasulu pentru repausulu sufletulu seu se va tienē Sambata in 24 l. c. la 9 ôre antemeridiane. Fia-i tierin'a usiōra si memori'a binecuvantata!

* * * Vineri dimineti'a s'a descarcatu o furtuna grea pre Cibiulu din josulu Sabiulu. Unu burgadianu cu calari'a sea, unu mohanu si unu bou pre hotarulu Vestemului fura omoriti de fulgera.

✦ Eseriere de concursu

pentru locuri in internatele institutule de educatiune si cultura militaria cu inceputulu anului scolasticu 1875/6. (Terminulu până la 31 Iuliu nou.)

I. La intrarea in scôla reale militaria eventualu in cea din Wiener Neustadt seu in academi'a militaria tehnica.

a) Unu locu in internatulu Iulie Brudermann pentru copii din famili'a Brudermann si nefindu unu atare aspirante pentru unu copilu din parinti legitimi, dara seraci din comun'a Hütteldorf lângă Vien'a;

b) Unu locu in internatulu majoru-generalu Sigismund Lazar de Eeska pentru juni din famili'a fundatorulu, eventualu pentru fii de oficeri si nefindu de acesti'a, pentru fii din familie nobile din Banatulu de odiniōra, se voru preferi fii oficialiloru de statu;

c) Trei locuri in internatulu Iacobu de Schellenburg pentru fii de oficeri din generalatulu de odiniōra Varadinu si Carlstadt;

d) Unu locu in internatulu Franciscu conte Kinsky pentru fii aceloru oficeri c. r. cari au primitu educatiunea in academi'a militaria la Wiener Neustadt si au esitu din trens'a că oficeri.

II. La intrarea in scôla reale militaria superiōra seu inferiōra.

e) Siese locuri in internatulu majorulu Coels pentru fii servitoriloru civili ai statulu, cari au servitu mai inainte la militia;

f) Unulocu in internatulu majoru Dell pentru fii oficeriloru de confesiunea evangelica;

g) Dôue locuri in internatulu Imperatu Franciscu Iosifu pentru fii servitoriloru civili ai statulu, cari mai inainte au servitu că oficeri seu suboficeri;

h) Dôue locuri in internatulu majoru Krauss pentru fii militariloru obligati din regimentulu 9 alu husariloru si lipsindu din acesti'a pentru fii soldatiloru din celelalte regimente de husari, mai departe pentru fii din regimente infant. unguresci.

(Va urmă)

✦ Concursu.

Devenindu vacante 2 posturi de invetiatori la scôla normala (primara) rom. gr. or. din Brasiovu se escrie pentru ocuparea loru concursu cu terminu până la 20 Augustu (1 Septembrie) a. c.

Concurentii sa binevoiēca, a se adresă către subseris'a Eforia alaturandu pre lângă petitiune testimoniile despre purtarea loru politica si morala, despre calificatiunea pedagogica-didactica si testimoniulu din clas'a gimnasiala seu reala ultima, ce va fi ceretatu-o.

Salariulu anualu impreunatu cu fia-care din aceste posturi este in anulu primu alu servitiulu de 300 fl. v. a., in urmatorii 2 ani câte 400 fl. iera de aci inainte salariulu de invetiatori definitivu 500 fl. la care dupa servitiu de 10 ani se adauga decenalele de 100 fl. si dupa 20 ani decenale de 200 fl. Prelânga acestea mai au invetiatorii acestei scôle si dreptulu de pensiune.

Brasiovu 4/16 Iuliu 1875.

Efori'a scôleloru centrale ro
mane ort. resarit.

Iosifu Baracu,
protop. că presiedinte.

(1—3)

✦ Concursu.

La scôla confesionala gr. or. din suburbiulu Brasiovului „Brasiovu-vechiu“ au devenitu postulu de invetiatoriu secundariu vacantu; spre intregirea acestui'a se escrie concursu până la 15 Augustu a. c. st. v.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. relutu de cuartiru 20 fl. v. a. si doi stangini lemne de focu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si aterne petitiunile loru instruate in sensulu statutulu organicu până la terminulu prefipu la prea onoratulu domnu protop. Iosifu Baracu in Brasiovu.

Brasiovu 3 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu prin
Georgiu Persienariu,
parochu si presiedinte.

(2—3)

✦ Concursu.

La scôla capitala-normala dela biserice'a Santei Adormiri a Maicei Domnului din Satulungu, protopresbiteratulu I, alu Brasiovului au devenitu vacante dôue posturi invetiatoresci, pentru a căror'a ocupare se escrie prin acest'a concursu, cu terminu până la 20 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cu prospectu de a se inmultu salariulu totu la câte cinci ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a. si pre lângă indatorire că pentru aceste salarie se tienă ambii invetiatori prelegerile trebuinsiōse si la scôla de repetitiune.

Doritorii de a ocupă vre-unulu din prementionatele dôue posturi invetiatoresci suntu avisati a si aterne subserisulu comitetu suplicile loru, adresate către Reve rendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu si instruite in sensulu „statutulu organicu“ cu atestatu de botezu si cu testimoni scolastice, ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu seu teologicu si ca au depusu esamenulu de calificatiune.

Satulungu 4 Iuliu 1875.

Comitetulu parochialu alu bisericei Santei Adormiri.

Radu Pope'a,
parochu si presied.

(2—3)

✦ Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu secundaru devenitu vacantu la scôla confesionala ortod. orientala a comunei Purcaren, tractulu protopresbiteratu I-lea alu Brasiovului se escrie prin acest'a concursu.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. solvinde in rate trimestrale decursive. —

Dela concurentē se cere că sa aiba celu putienu 4 clase gimnasiale si atestatu de calificatiune. —

Alesulu de invetiatoriu trebuie sa servēca unu anu de proba si dupa decurgerea acestui'a castigandu-si intarirea definitiva va fi indatorau a tienē si scôla de repetitiune, pentru carea va mai primi inca o remuneratiune anuală de 35 fl. cu prospectu de a i se inaintă la 50 fl. v. a.

Petitiunile bine instruate trebuie adresate prea onorat. d. protopopu I-lea alu Brasiovului Iosifu Baracu celu multu până la 1 Septembrie a. c.

Purcaren 25 Iuniu 1875.

Comitetulu parochialu.
Ioanu Bogdanu,
parochu si presied.

(2—3)

ad 76. — 1875.

✦ Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a II din Cricău in protopresbiteratulu Albei-Iuliei se escrie concursu până in 3 Augustu a. c.

Emolumentele ce-i competu fitoriulu, parochu:

1. casa parochiale, si edeficii economice, gradina cu pomi, si gradina de legumi.

2. unu fenatiu de 1 jug. 830°.

3. unu agru de 2 jug. 674°.

4. dela 170 familii câte un'a ferdela cucuruza sfermitu, si 1 di de lucru, precum si venitele stolare dela morti, si venitul la umblarea cu crucea (câci 60 familii competu cantoriloru).

5. In fine dela 230 familii tôte celelalte venite stolare.

Concurentii până la espirarea concursulu au sa se prezenteze într'o duminica seu serbatore pentru a cântă, ceti, cuventă seu a celebra st'a liturgia — insinuându-se la subserisulu.

Doritorii de a competă la acēsta parochia, au de a-si substerne concursele instruate conformu statutulu organicu, până la terminulu prefipu la subserisulu in Alb'a-Iuli'a.

Alb'a Iuli'a 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comit. parochiale.
Alessandru Tordasiannu,
protopresbiteru.

3—3

✦ Concursu.

Pentru vacant'a parochia de clas'a III Salisce constatatore din preste 550 suflete — din protopresbiteratulu Zarandului prin acēst'a se escrie concursu până la 31 Iuliu a. c.

Venitele acestei parochii suntu următoriele:

1. Venitele stolare bine regulate facu pre anu — in calculu mediu — sum'a de 200 fl. v. a.

2. Alte venite fiese pre anu 55 fl. v. a.

3. Venitele din eclesi'a bisericeșca 200 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a si adresă petitiunile loru instruite in sensulu „Statutulu organicu“ si concluseru sinodulu eparchiale din anu 1873 la subsemnatulu in Bradu (cotulu Zarand.) până la terminulu susnumitu.

Bradu in 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. Miheltianu

(3—3)

✦ Concursu.

Pentru vacant'a parochia a Ciagdiului gr. or. protopresbiteratulu Turdei inferioare se escrie concursu până in 3 Augustu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele vacantei parochii a Ciagdiului: 60 ferdele mari — de primavéra curatu, 40 dile de lucru; — trei pamenturi in trei pârti a hotarului, — edificiele parochiale si stol'a epatrafirului —

Doritorii de a ocupă acēst'a statiune, suntu indatorati a tramite petitiunile, in in-tielesulu statutulu organicu la subserisulu, până la terminulu supra-prefipu. —

Agarbiciu 3 Iuliu v. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu Moldovanu,
prot. tract. Turdei.

(3—3)

Nr. 163—1875.

✦ Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a a III-a Vac'a, in protopresbiteratulu Zarandului se escrie prin acēst'a concursu până in 3 Augustu. a. c.

Acēst'a parochia constatatore din 750 suflete. are casa parochiala cu cladirile economice necesarie si o gradina lângă casa, apoi celelalte venite suntu accidentiile stolare bine regulate, cari tôte compute in bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acēst'a statiune au a aterne concursele loru la subsemnatulu in Bradu — Ctulu Zarandu — instruite conformu „statutulu organicu“ si concluseru sinodulu din an. 1873, in privinti'a intregirei parochieloru.

Bradu in 3 Iuliu 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. Miheltianu,
prot. gr. or. a Zarandului.

(2—3)